

Qui en dóna més?

Estem immersos en plena campanya electoral per a les eleccions municipals i en la majoria de pobles i ciutats els candidats a les alcaldies estan fent propostes de tota mena, algunes d'interessants, altres d'ocurrents, altres de més tradicionals i algunes de desconcertants. En aquest sentit, crec que és molt positiu poder contrastar diferents projectes per al nostre municipi, i per això seria convenient, com a ciutadans, demanar la màxima informació a les diferents formacions polítiques.

Els proposo una guia per avaluar la viabilitat i la sostenibilitat econòmica de qualsevol projecte públic que en aquests moments puguin prometre els partits polítics en els seus programes electorals. Es tracta de cinc preguntes molt simples i concretes, però que donen la informació bàsica i necessària per poder valorar cada projecte.

En primer lloc, caldria que els candidats justificassin el projecte que proposen, és a dir, que responguessin a la pregunta de per què aquell projecte, o de si cal, i de per què aquell i no un altre. També correspondria analitzar si el projecte s'emmarca dins de l'àmbit competencial del municipi o si correspon a una altra administració. En aquest darrer cas, està més justificat demanar a l'administració competent que actuï que no pas que el municipi es faci càrrec d'un servei que no li correspon i per al qual no té un finançament.

En segon lloc, cal preguntar-se quina és la possible demanda de la

infraestructura o del servei, és a dir, el possible nombre d'usuaris o de beneficiaris, i quines conseqüències té no arribar al nombre d'usuaris previst. Tots tenim al cap projectes públics sobre-dimensionats, per als quals es va estimar una demanda totalment desproporcionada i, en aquests moments, o bé no poden funcionar perquè són inviables econòmicament o bé només funciona una part del servei. D'exemples n'hi ha en tots els àmbits: hospitals, poliesportius, auditoris, transports públics, aeroports, línies de ferrocarril, centres culturals, etc. En aquest punt hi ha qui defensa la idea que l'oferta del servei crearà la seva pròpia demanda. Aquest argument és perillós perquè en la majoria de casos no és així, i destinar recursos públics a una infraestructura o servei que d'entrada

MARTA ESPASA

ECONOMISTA, PROFESSORA DE LA UB

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

no té demanda té el cost de la creació i del funcionament però, a més, té un cost d'oportunitat, ja que aquests recursos es podrien destinar a altres serveis. En aquests moments de dificultats financeres per a les administracions públiques és necessari fer estimacions realistes. Això no vol dir que en determinats

projectes no es puguin dur a terme accions per incentivar la demanda o establir models de funcionament que permetin augmentar al màxim la utilització del servei o infraestructura. En aquest cas, cal ser innovadors i buscar fórmules que permetin aprofitar al màxim el projecte.

Una tercera pregunta és quin cost està previst que tinguin, tant el d'inversió com sobretot el de manteniment, especificant en aquest darrer cas els costos fixos i els variables en funció de l'activitat. No és

suficient que els polítics diguin que faran escoles bressol, tanatoris, residències per a la gent gran, piscines o mercats, cal que ens concretin quin cost tenen.

La següent pregunta a fer és com es pensa finançar el projecte. Les actuals normes d'estabilitat pressupostària impedeixen als ajuntaments incórrer en dèficit, amb la qual cosa només existeixen dues possibles vies: augmentar els ingressos o reduir altres despeses. En el primer cas, o s'augmenten els impostos municipals (IBI, IAE, impost sobre vehicles, impost sobre construcció, instal·lacions i obres i la plusvàlua municipal) o bé es fa pagar a l'usuari una part o la totalitat del cost del servei, ja que les transferències que reben els municipis depenen d'altres administracions i els ajuntaments no hi tenen gaire marge de maniobra. En el segon cas, cal considerar quina despesa o servei deixarà de prestar-se o es prestarà amb menys quantia o qualitat.

I, finalment, podríem preguntar-los si el projecte passaria un test d'estrès, és a dir, quines conseqüències tindria per als ciutadans que no s'assolís el nombre d'usuaris previstos, que el cost de construcció i de manteniment es desviés molt del pressupostat inicialment, i que l'augment d'ingressos recaptats estigués força per sota del previst.

Si poguéssim disposar de tota aquesta informació, de ben segur que els polítics evitarien fer promeses absurdes i els ciutadans podríem decidir amb molt més criteri el nostre vot.

ANTHONY GARNER

Els proposo una guia per avaluar la viabilitat de qualsevol projecte públic que puguin prometre els partits polítics

Les actuals normes d'estabilitat pressupostària impedeixen als ajuntaments incórrer en dèficit

Toni Catany ens presenta Pentti Sammallahti

❖ És un plaer anunciar un esdeveniment important al poble on un va néixer i viu. A partir del 30 d'aquest mes es podrà visitar al claustre de Sant Bonaventura de Lluçmajor una exposició de l'obra del fotògraf finlandès Pentti Sammallahti (Hèlsinki, 1950). És un dels primers projectes de la Fundació Toni Catany, que després de la mort sobtada del gran fotògraf llucmajorer han creat la cantant Maria del Mar Bonet, el poeta Miquel Bezares (que ha dedicat a Catany un llibre de poemes impressionant, *Ocells obscurs de mi*) i el museòleg Antoni Garau. Aquesta exposició de Pentti Sammallahti és la posada de llarg de la Fundació Toni Catany com a entitat cultural que funciona tal com en Catany l'havia pensada, és a dir: com un centre internacional de fotografia que fos capaç d'atreure a Lluçmajor (a Lluçmajor!) l'obra i el talent d'alguns dels millors fotògrafs

del món, entre els quals hi havia ell mateix. Ell no en va fer mai bandera, però potser val la pena recordar que la revista nord-americana *Life* el va incloure en un rànquing dels millors cent fotògrafs del planeta. En un món on el que sobren són unes quantes desenes de milers de fotògrafs, per no dir centenars de milers, un reconeixement com aquest no és exactament poca cosa. Però, com dic, Toni Catany se'l va tirar a l'esquena i va continuar amb la seva feina.

❖ I la seva feina, en els darrers anys de vida (va morir l'any 2012, als setanta anys), va ser crear una fundació que donés empara a un centre internacional de fotografia. Ho podria haver fet a Barcelona, a

SEBASTIÀ ALZAMORA

ESCRITOR

El dia 30 s'inaugura una exposició de fotografies de primera fila mundial a Lluçmajor

Madrid, a París o allà on li hagués donat la gana, però va decidir dur endavant aquest projecte magne a Lluçmajor, el poble del qual era oriünd. Al meu entendre això acaba d'ennobrir la figura de qui va ser, sense cap pretensió, un dels artistes plàstics més rellevants que han donat els Països Catalans en els darrers cinquanta anys.

❖ La mort va escapar la trajectòria artística i humana de Toni Catany massa prest, quan encara li quedaven anys i projectes. Però Maria del Mar Bonet, Miquel Bezares i Antoni Garau, no sense enyorança, han sabut agafar-li el relleu i ara ens presenten la idea que Catany tenia al cap: una esplèndida exposició d'un dels millors foto-

grafs actuals del món, Pentti Sammallahti, al claustre renaixentista de Lluçmajor. És un luxe que mai no agrairem prou, i que estarà a disposició de tothom des del dia 30 d'aquest mes de maig fins al 9 d'agost. Qualsevol persona que vingui a Mallorca durant aquests mesos farà santament d'acostar-se a Lluçmajor per contemplar les instantànies de Pentti Sammallahti, que s'ha especialitzat a retratar gossos en actituds que, de forma sovint irònica, recorden comportaments típicament humans. No ens diferenciem tant com de vegades ens pensen del nostre millor amic del regne animal, ve a dir el fotògraf finès, i francament estic per donar-li tota la raó.

❖ Una exposició de primera fila internacional en un poble del Migjorn de Mallorca. No vull ser pesat, però per poc que puguin no se la perdin.